

a jej význam pre dnešok

Pavel, apoštol, nie od ľudí ani nie skrze človeka, ale skrze Ježiša Krista a Boha Otca...

Galatským 1:1

Úvod

Jeden z dôvodov pre tak mnohý chaos v kresťanskej cirkvi v dnešnej dobe je ten, že boli opustené absolútne štandardy Písma a bola podkopaná biblická autorita. Ekumenizmus tým získal podstavec, na ktorom teraz stojí. Najväčšou príčinou pre neutešený dnešný stav cirkvi je, že kresťania založili svoju vieru a svoju prax na tom, čo sa oni sami domnievajú, že Písma učia, namiesto toho, aby stáli na tom, čo Písma skutočne učia. Pre veriacich je pritom životne nevyhnutné chápať, čo Písma skutočne hovoria. Nesmieme Písmo poprepletať svojimi vlastnými myšlienkami a úvahami. To už bolo aj príčinou toho, prečo základné doktríny viery v histórii cirkvi prešli kompromisom. Takým napríklad bolo aj učenie o ospravedlnení zo samotnej viery. Táto slávna doktrína o ospravedlnení len z viery v Ježiša Krista je veľká reformačná

pravda, ktorá je dnes práve tak platná, ako bola platná aj v čase reformácie, lebo je založená len na základe výpovede samotných Písiem. Žiaľ, v mnohých zboroch je dnes namiesto Písem používaný skôr takzvaný zdravý úsudok.

V minulosti, keď sa ľudia veriaci Biblii odvolali na Písma, tak sa im často dostalo odpovede, že to je len Pavlov názor. V tomto článku chceme preskúmať otázku autority Písma so zameraním sa na apoštolskú autoritu. Prečo napríklad by sme mali výlučnosť Písiem brať tak veľmi vážne? Prečo tieto spisy od „nevzdelaných“ ľudí by mali byť vyvýšené na väčšie miesto, než učenecké spisy dnešných akademicky vzdelaných teológov? Prečo by sme k spisom apoštolov, ktorí žili v menej zložitom veku, než väčšina dnešného moderného sveta, mali pristúpiť s väčším rešpektom a úctou, než k spisom ľudí dnešnej, modernej kultúry so všetkými jej vedeckými a jazykovými výdobytkami? Prečo by sme mali sami seba pokladať za viazaných týmito starodávnymi dokumentmi, keď napríklad dnes existujú ľudia, ktorí si úprimne ctia iné spisy, ale necítia sa byť viazaní písmami Biblie, ktoré sú autoritou pre nás kresťanov a ku ktorým my pristupujeme s rešpektom a úctou?

Pre našu kresťanskú vieru a skutky musí existovať nejaká pravdivá základňa, lebo slepá viera a kresťanská viera sa nedajú spolu zlúčiť a to preto, lebo kresťanská viera má svoj zdroj v samotnom Bohu a je jedinečne založená na skutočnej histórii. Všetci pisatelia spisov nachádzajúcich sa v tomto už ukončenom a uzavretom kánone Písiem písali pod Božou inšpiráciou. Zvážme teda na prvom mieste tento apoštolský doktrinalizmus.

Pavlova doktrínálna základňa

Byť doktrínálnym znamená vedome, zjavne a cielene vyjadriť to, čomu človek verí. V liste Galatským v prvej kapitole, ale aj na iných miestach a v iných jeho spisoch, Pavol je veľmi smelý, čo sa týka jeho doktrín. V prvej kapitole listu Galatským kladie autentickú, skutočnú a doktrínálnu základňu pre celú svoju službu. Do tejto kapitoly niekoľkými slovami vkladá aj evanjelium Ježiša Krista, napríklad vo verši štyri hovorí: „ktorý dal sám seba za naše hriechy, aby nás vytrhol z prítomného veku zlého podľa vôle Boha a nášho Otca“. Hovorí tu o Kristovej obeti zmierenia, aby On takto zabezpečil spasenie svojmu ľudu.

To, čomu potrebujeme porozumieť a podržať je, že Kristus nezomrel, aby urobil možným spasenie svojho ľudu, ale zomrel, aby v súlade s Otcovou vôľou bezpečne zaistil spasenie svojho ľudu. Pavol prehlasuje, že všetko, čo je v rozpore s týmto, je iné evanjelium. Hneď krátko na to vo verši šesť hovorí: „Divím sa, že tak skoro odstupujete od toho, ktorý vás povolal v milosti Kristovej, k inému evanjeliu...“ A hneď na to, vo verši sedem hovorí, že to iné evanjelium nie je vôbec žiadne evanjelium. A potom ešte ďalej hovorí, že dokonca keby anjel z nebies prenikol na túto zem, aby za cestu spasenia prehlásil niečo iné, ako Kristovu obeť zmierenia, aj tento anjel musí byť prekliaty, odmietnutý a vylúčený zo zhromaždenia Božieho ľudu. Pavol bol v tomto nekompromisne doktrínálny preto, lebo vedel, že učenie, ktoré káže, prijal priamym Božím zjavením – verš 12 a akékoľvek iné evanjelium je protirečenie, je rozpor s týmto zjavením, lebo by buď zničilo, anulovalo alebo zrušilo to zjavenie Svätého Ducha, ktoré Pavol dostal a zvrchované postavenie zástupnej obete Pána Ježiša Krista.

Keď takto vidíme apoštolský doktrinalizmus potom je na mieste otázka: „Kto je apoštol?“ Definícia apoštola je nasledovná: „Je to ten, ktorý je Bohom poslaný, alebo ten, ktorý je Bohom poverený.“ Slovo apoštol vo svojom význame neznamena len samotné poslanie nejakého človeka ako misionára, ale týmto slovom je tak isto opísaný aj vzťah Syna a Otca. V Židom 3:1 pisateľ hovorí: „...hľadte na apoštola a veľkňaza nášho vyznania, na Krista Ježiša“. A v Jánovi 17:3 čítame: „...a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista“. Slová a toho, ktorého si poslal, sú totožné s definíciou apoštola: Ten, ktorý je poslaný.

Pritom ale ešte nie každý jeden poslaný je, alebo bol, apoštol patriaci k úzkej skupine dvanástich apoštolov Pána Ježiša Krista. Vidíme to v Lukášovi v kapitole desať vo verši jedna: „Potom vyvolil Pán aj iných, sedemdesiatich, a poslal ich po dvoch pred svojou tvárou do každého mesta a na každé miesto, kde mal sám prísť“. Je veľmi zjavné, že v Písmach slovo apoštol sa neodkazuje len na dvanástich. Píšeme tak preto, lebo, ako to vidíme aj v Skutkoch 13 a 14, medzi tých, ktorí sú poslaní, je zahrnutý aj Barnabáš, ktorý k dvanástim nebol počítaný (nepatril k tým, ktorých si Ježiš osobne vyvolil). Slovo apoštol použité v úzkom, v technickom slova zmysle, označuje dvanástich apoštolov Ježiša Krista, ale v širšom slova zmysle označuje misionárov, ktorí boli vyslaní (zborm, cirkvou) a poverení misijnou prácou. Kristom ustanovená skupina apoštolov musí byť odlišná od inej skupiny apoštolov poslaných inou autoritou (cirkevnou). Tí, ktorých Ježiš ustanovil, boli ním zvláštne vystrojení a bola im zasľúbená a daná zvláštna moc, ako to čítame v Knihe Skutkov.

Meno apoštola Pavla medzi dvanástimi v Lukášovi 6:13-16 nie je uvádzané. Pavol je zvláštny prípad. On bol apoštolstvom jedinečne poverený až po nanebovzatí Pána Ježiša. Jeho povolanie je opísané v Skutkoch 9. V tejto kapitole v 15. verši Pán uisťuje proroka Ananiáša o Pavlovom povolaní za apoštola. Svoje povolanie za apoštola Pavol pripomína napr. v Galatským 1:12; v Rímskym 1:1; v 1. Korinským 1:1 a 15-16; 1. Tesalonickým 2:4.

Pavol bol oddelený a vyvolený pre apoštolskú službu, ako čítame, už od života svojej matky. Bol vyvolenou nádobou Ježiša Krista priniesť jeho evanjelium kráľom a pohanom (Skutky 18:9, 23:11, 27:24; Rímskym 11:13).

Znaky apoštola Ježiša Krista

Keď sme položili základ toho, kto apoštol je, zvažme znaky apoštola Ježiša Krista. V Skutkoch 1:20-26 apoštol Peter zvažuje, že Judášovým odpadnutím boli naplnené Písma. V tejto pasáži čítame o požiadavkách kladených na toho, kto môže byť zaradený medzi vyvolených dvanástich apoštolov Ježiša Krista. Sú vymenované vo veršoch 21-26: Chodil s Ježišom Kristom a dvanástimi od krstu Pána Ježiša až po jeho vystúpenie na nebo a musel byť aj svedkom jeho zmŕtvychvstania. Bol vybraný, ako tam čítame, Matej.

Povolanie k apoštolstvu znamenalo stať sa otrokom Ježiša Krista, byť jeho služobník a delegát, ako vyslanec/veľvyslanec so zvláštnym poslaním (ambasádor). Veľvyslanec v nejakej krajine nemôže hovoriť svoje vlastné myšlienky. Musí hovoriť v zastúpení tej autority, ktorú predstavuje, a ktorá ho k tomu poverila a vyslala. Ani veľvyslanec, ani apoštol nie sú tí, ktorí ustanovili sami seba. Obidvaja mali osobné a pre jednotlivca špeciálne poslanie a poverenie. Majme v tomto

jasno, že tak ako starozmluvní proroci, tak aj novozmluvní proroci a kazatelia dnes, musia poznať svoje osobné povolanie a poverenie, aby mohli prehlasovať dielo evanjelia.

Na prvom mieste čítame, že apoštol z apoštolskej skupiny Ježiša Krista musí byť osobne a priamo Bohom povolaný. Po druhé si musíme všimnúť, že apoštol musel vidieť vzkrieseného Krista. Toto sú skutočnosti, na ktoré sa nikdy nesmie zabudnúť. Peter zdôrazňoval, že ten, kto zaujme uvoľnené miesto po Judášovi, musí „byť s nami svedkom Jeho zmŕtvychvstania.“

Význam slova svedok:

Slovo svedok má rozličné významy. Jeden môže byť ten, že označuje človeka, ktorý svedčí v súdnom procese. Alebo je to napr. niekto, kto je svedkom podpisu urobenom na dokumente, ale na prvom mieste svedok musí byť schopný dať poznanie nejakej skutočnosti z prvej ruky. V súdnom procese, pred súdom, dôkaz z druhej ruky nie je prijímaný. Svedok musí dať výpoveď (svedčiť) o tom, čo osobne videl a osobne počul. V knihe Skutkov 1:22 sa Peter odkazuje na takéhoto svedka. Niekto, kto naozaj skutočne osobne videl vzkrieseného Krista. Je rozdiel medzi tým keď o niekom prehlasujeme nejaké veci, ktoré sme o ňom počuli a tým, keď prehlasujeme to, čo sme osobne videli a počuli a to dosvedčame. V 2. Petra 1:16 Peter hovorí: „Lebo sme nešli za chytrácky vymyslenými bájkami, keď sme vám oznámili moc a príchod nášho Pána Ježiša Krista, ale ako takí, ktorí sme boli očitými svedkami jeho veličenstva.“ Apoštoli svedčili o Pánovi, keď o ňom hovorili iným. Ich rozprávanie o Kristovi je svedectvom, a to svedectvom z prvej ruky, preto je hodnoverným a pravdivým. Cez celú Knihu Skutkov vidíme, ako kázanie o zmŕtvychvstaní naráža na posmech a výsmech. Preto vyznanie očitého svedectva bolo veľmi dôležité a potrebné. Preto je daná táto podmienka očitého svedka vzkrieseného Pána Ježiša Krista.

Aj apoštol Pavol skutočne osobne videl a počul Pána na ceste do Damašku (Skutky 9:1-6). Ostatní z jeho družiny síce hlas Pána počuli, ale ho nevideli (Skutky 9:7). O svojom osobnom stretnutí so vzkrieseným Pánom Ježišom Kristom Pavol vydáva svedectvo keď stojí pred kráľom Agripom, Skutky 26:13-16 – a tu vo verši 17 máme opäť uvedenú definíciu apoštola (...ku ktorým ťa ja teraz posielam). Pavol je teda jeden z tých, ktorí sú poverení a poslaní samotným Pánom Ježišom Kristom. Vo svetle tohto zjavenia na ceste do Damašku Pavol môže v 1. Korintským 9:1-2 povedať, že práve oni, uverivší v Korintskom zbore, sú potvrdením a pečaťou jeho apoštolstva.

Ďalšia kvalifikácia apoštola Pána Ježiša Krista

Hovorili sme o dvoch znakoch charakterizujúcich apoštolov Pána Ježiša Krista:

1. Apoštol musí byť mužom, človekom povolaným Bohom.
2. Musel osobne vidieť v tele vzkrieseného Pána Ježiša Krista. K týmto dvom pristupujú ešte ďalšie znaky, kvalifikačné požiadavky:

3. Apoštol Ježiša Krista musel dostať autoritu a povolanie činiť divy a zázraky v moci Božieho Ducha: „Znamenia apoštolov sú učinené medzi vami v celej trpezlivosti, divmi, zázrakmi a mocami.“ (2. Korinským 12:12 a Rímskym 15:18-19). Cieľom schopnosti činiť divy a zázraky bolo ukázať Kristovu moc tým, ktorí ju ešte nikdy nevideli manifestovanú a zjaviť tým Božiu slávu a jeho moc.

4. Apoštol mal moc udeľovať duchovné dary iným (Skutky 19:1-6, hlavne verš 6). Tento prejav Svätého Ducha bol v Efeze učeníkom udelený skrze ruky apoštola Pavla.

5. Piata kvalifikácia na apoštola Pána Ježiša Krista je, že musel dostať priamo od Krista autoritu vyučovať a zavádzať doktríny, Kristovo učenie. O tomto poverení udelenom Pánom Ježišom priamo svojim apoštolom čítame v Matúšovi 28:16-20 a v Skutkoch 15 už čítame ako apoštoli kladú a zavádzajú doktríny, Kristovo učenie, pre cirkev prvého storočia, pre ranú cirkev. Potvrdené je to aj ďalšími miestami Písma: „A preto aj my neprestajne ďakujeme Bohu, že prijímúc od nás slovo zvesti Božej neprijali ste slová ľudí, ale - ako je pravda - slovo Božie, ktoré aj mocne pôsobí vo vás veriacich.“ (1. Tesalonickým 2:13)

6. Nakoniec súčasťou apoštolskej kvalifikácie bolo aj to, že im bola daná autorita dávať do poriadku zbory, ordinovať starších – ustanoviť ich do služby ako tých, ktorí budú dohliadať nad zbormi. Pavol túto inštrukciu a poverenie dáva ako Timoteovi, tak aj Títovi a čítame o tom aj v Skutkoch 20:28 „A tak teda majte na seba pozor i na celé stádo, v ktorom vás ustanovil Svätý Duch za dozorcov, aby ste pásli cirkev Božiu, ktorú si dobyl vlastnou krvou.“ Apoštolské nariadenia – to nebola nejaká spoločná dohoda apoštolských názorov, ale vždy išlo o priame inštrukcie Pána Ježiša Krista.

Keď v závere zhrnieme znaky apoštola Ježiša Krista, vidíme, že: Apoštol musí byť povolaný Bohom, musel vidieť vzkrieseného Krista, musel dostať autoritu a povolanie činiť znamenia, musel dostať moc ďalej udeľovať duchovné dary, musel dostať priamu autoritu od Krista zavádzať a učiť doktríny (učenie), musel dostať autoritu zavádzať poriadok v zbormi a viesť zbory k poriadku.

Aký význam má toto všetko pre nás dnes?

Prvá vec, na ktorú upozorňujeme je, že musíme zobrať Písma vážne, lebo sú autoritatívne. Nielen preto, že je to jedinečný zdroj Božieho slova a moci, ale tak isto aj kvôli jedinečnosti tých, ktorých si Boh vybral, aby jeho posolstvo, jeho učenie, nariadenia, inštrukcie odovzdali ďalej (pozri tiež Ján 17:7-8+14 a 19-20).

Po druhé. Písma sú ten určujúci princíp, nariadenie, ktorým musia byť ovládané a kontrolované naše životy aj zbory. Je pravda, že Písma sú historickou knihou, ale musí to byť žijúca realita v našom terajšom čase a musí aj zostať ako žijúca realita až do konca časov. Naše životy musia byť riadené a ovládané Božím slovom.

Nesmieme dať žiadnu príležitosť výrazom založeným na myšlienkach, ktoré sú mimo Božieho slova, mimo Písma. Existujú mnohé jednotlivé otázky, na ktoré Písma priamo neodpovedajú, neposkytnú detailnú odpoveď na tvoje a moje problémy. Napríklad Písma nepovedia, koho konkrétne si máš zobrať za manžela, manželku. Alebo akú prácu máme hľadať a kde sa máme zamestnať, ale Písma k týmto a takýmto otázkam hovoria v princípoch.

Princípy a nariadenia Písma musia ovládať naše životy a naše zbory. Sú mnohé rozličné formy a spôsoby, ale všetko v našich zboroch musí byť v súlade s Písmom, s touto apoštolskou autoritou, s apoštolským nariadením. Písma ukazujú, ako má byť riadený miestny zbor. Nemáme zavádzať veci, ktoré by sme my mohli pokladať za dobrú myšlienku, ale sa musíme pozrieť na princíp, ktorý je v Písmach. Tak je tomu vo všetkých otázkach v živote zboru a jednotlivca – do každej situácie hľadať v Písme vzor alebo princíp.

Po tretie. Dnes už nie sú apoštoli ustanovení priamo Pánom Ježišom Kristom, ako boli tí jedenásti z Matúša 28:16 a Skutkov 1:26 a apoštol Pavol. Samozrejme, že sú aj dnes tí, ktorí sú vyslaní zbormi a týmto spĺňajú časť definície apoštola (sú vyslaní), ale to nie je ten druh apoštolstva, aký bol daný dvanástim apoštolom Ježiša Krista a apoštolovi Pavlovi. Napríklad nevideli vzkrieseného Ježiša Krista. Nemajú žiadnu autoritu ďalej rozširovať kánon Písma. Tí, ktorí sú poslaní dnes, už sú viazaní autoritatívnym Písmom. Písma musia vyučovať ako už ukončený kánon biblických kníh a správať sa podľa neho. Musíme vziať na vedomie, že aj tento dnešný druh apoštola (vyslaného zborom) sa utvoril v Písmach pod priamou inšpiráciou Boha (napr. Skutky 13:2-3).

Po štvrté. Rozpoznať apoštolskú autoritu apoštolov Pána Ježiša Krista má význam pre nás aj dnes, lebo si musíme dávať pozor na mnohých falošných učiteľov a činiteľov zázrakov a nadprirodzených uzdravení. Mnohí ľudia sa prejavujú ako činiaci nadprirodzené veci, ale bez akéhokoľvek spojenia s Kristom a evanjeliom. Napríklad, počujeme o ľuďoch, ktorí chodia na púte do Lúrd, aby tam buď pili vodu alebo si ju zobrali so sebou a potom prehlasujú, že ich Pán uzdravil. Ale Pán Ježiš Kristus a Lurdy nejdú dohromady. Satanove zvody a klamstvá sú veľké a môžeme o nich čítať v Písme už v 2. Mojžišovej 7.

Po piate. Nakoniec význam porozumenia apoštolskej autorite apoštolov Pána Ježiša pre dnešok je ten, že si potrebujeme zapamätať, že zdroj, z ktorého prichádza Božie slovo (Písma), je ešte väčší než hoc aj samotní anjeli. Boh sa rozhodol sprostredkovať svoje slovo cez kanál, ktorý je nižší ako anjeli – rozhodol sa ho poslať cez ľudí a anjeli, ako čítame 1. Petrovom 1:12, už mohli len žasnúť nad týmto zjavením a odtiaľ môžeme usudzovať, že anjeli sami sú mimo toho, ako pochopiť takto dané zjavenie.

Preto musíme držať v mysli a v pamäti kvôli tejto jedinečnosti Písiem a apoštolskej autority to, čo sa píše v liste Židom:

„Preto musíme tým viacej pozorovať na to, čo sme počuli, aby sme nejako neprešli pomimo.

Lebo ak slovo, hovorené skrze anjelov, bolo pevné, a každé prestúpenie a každý neposluch dostali spravodlivú odplatu,

akože my utečieme, ak zanedbáme také veľké spasenie?! Ktoré, keď o ňom začal najdrieť hovoriť Pán,

nám stvrдили tí, ktorí ho počuli,

pri čom spolu svedčil Boh znameniami a zázrakmi a rôznymi mocami a udeľovaním Svätého Ducha podľa svojej vôle.

Lebo nie anjelom podriadil budúci svet, o ktorom hovoríme.“

Židom 2:1-5